

DTO AB Bülteni

Haziran 2005

AB-TÜRKİYE İLİŞKİLERİ

AB TÜRKİYE'YE VERDİĞİ SÖZÜ TUTUYOR

Avrupa Komisyonu 29 Haziran 2005 tarihinde, Türkiye ile müzakerelerin başlatılacağı kararını teyit eden Çerçeve Belgesi'ni kabul etti. Reuters Haber Ajansı'na göre, yaklaşan tam üyelik görüşmelerinin ana kılavuzu olacak olan Çerçeve Belgesi, hedefin tam üyelik olduğunu ancak tam üyeliğin 2014 yılından önce gerçekleşmeyeceğini belirtiyor. Açıklanan Çerçeve Belgesi ile birlikte, Avrupa Komisyonu; 16-17 Aralık 2004 tarihli AB Zirvesi'nde AB Konseyi tarafından alınan Türkiye'nin müzakerelere 3 Ekim'de başlamak için gerekli kriterleri yerine getirdiği hükmündeki kararı tekrarlamış oldu.

Bununla birlikte, Belge'de her aday ülke için olduğu gibi, üyelik müzakerelerinin açık uçlu olacağı ve üyelikle sonuçlanmasının garanti edilemeyeceği belirtiliyor. Ayrıca, 16-17 Aralık Sonuç Bildirgesi'nde de belirtildiği gibi, Belge'ye göre müzakerelerde "kişilerin serbest dolaşımı" gibi bazı konularda "uzun geçiş dönemleri, derogasyonlar, özel düzenlemeler ya da kalıcı güvenlik önlemleri"nin talep edilmesi mümkün olacak.

Belge'nin onaylanma prosedürü ise şöyle: Avrupa Komisyonu tarafından sunulan Belge'nin oybirliği ile kabul edilmesi gerekiyor. Çerçeve Belgesi; AB Üye Devletleri'nin ortak pozisyonunu belirtmesinden dolayı, liderler hala Belge üzerinde değişiklik yapıp müzakerelerin zamanında başlamasını zorlaştırıcı kararlar alabilirler. Bu çerçevede, bazı AB Devletleri, özellikle Avusturya ve Fransa, Belge'nin daha sert bir dille yazılması için ya da en azından müzakerelerin tam üyelikten daha farklı bir sonuç doğurabileceğini belirten bir ifade konulması için bastırıyor.

Öte yandan müzakerelerin zamanında başlaması, Ankara'nın Gümrük Birliği Anlaşması'nı Kıbrıs'ı da kapsayacak şekilde 10 yeni AB üyesine genişleten Ek Protokol'ü imzalamasına ve AB Üye Devletleri'nin de bu belgeye onay vermesine bağlıydı. Bu çerçevede Ek Protokol'ün önümüzdeki günlerde Türkiye tarafından

imzalanması bekleniyor. Bunun yanında, bir başka olumlu gelişme ise, AB yolunda Türkiye'nin destekçisi olan İngiltere'nin Türkiye-AB tam üyelik müzakerelerinin başlayacağı tarih olan 3 Ekim 2005'te AB Dönem Başkanlığı'nı yürütüyor olacağı.

'HAYIR' OYLARI GENİŞLEME İLE BAĞLANTILI DEĞİL

Geçtiğimiz günlerde gerçekleştirilen Eurobarometer seçmen araştırmasına göre, Fransız ve Hollandalı seçmenlerin AB Anayasası'na 'hayır' oyu vermesinin nedenlerine bakıldığında, AB'nin genişlemesi konusunun daha geri planda kaldığı görülüyor.

Eurobarometer araştırması, Hollandalı seçmenlerin % 6'sının genişlemeye karşı olması, % 3'ünün de Türkiye'yi içine alacak bir genişleme kararına karşı olması nedeniyle hayır oyu verdiğini ortaya çıkarıyor.

Fransa'da yapılan araştırmanın sonuçlarına göre ise, Fransa'da çıkan hayır oylarının % 3'ü genişlemeye tepki olarak, % 6'sı ise Türkiye'nin AB'ye alınma kararına tepki olarak verildi.

Araştırma sonuçları; yaklaşık 3 hafta önce gerçekleştirilen ve AB Anayasası'na "hayır" kararı alınmış halk oylamaları sonrasında gündeme gelen Türkiye ve Batı Balkanlar'ın AB üyelik süreçlerinin dondurulması konusuna farklı bir bakış açısı getiriyor.

Avrupa Komisyonu Başkanı Jose Manuel Barroso ise konuyla ilgili yaptığı bir yorumda, Fransız ve Hollandalı seçmenlerinin anayasaya "hayır" oyu vermesi sonucunda Türkiye konusunda tartışmaların devam edeceğini ve seçmenlerin "hayır" oyunun Türkiye kararının masaya yatırılması hakkında bir işaret olarak değerlendirilmesi gerektiğini belirtiyor.

GÜNCEL HABERLER

AB POLİTİKALARI

AB ZİRVESİNDE ANLAŞMAZLIK

AB liderleri, 16-17 Haziran 2005 tarihlerinde toplanan AB Zirvesi'nde 2007-2013 dönemi için oluşturulacak olan bütçenin çerçevesi ile ilgili anlaşma sağlayamadı ve bütçe stratejisi hakkında en son önerilen Lüksembourg Planı üzerindeki anlaşmazlık AB Zirvesi'nde de sürdü. Bütçe konusundaki en büyük anlaşmazlık, İngiltere, Fransa ve Almanya arasında yaşandı. İngiltere'nin yıllık AB bütçesine yaptığı katkı miktarı ve Fransa'nın Ortak Tarım Politikası'ndan aldığı yardım tartışılan başlıca konular arasındaydı.

Bütçe görüşmeleri başarısızlıkla sonuçlanan AB Zirvesi'ni takiben, Tony Blair'in AB Parlamentosu'nda gerçekleştirdiği, İngiltere'nin yeni başlayan 6 aylık Dönem Başkanlığı süresindeki önceliklerini sıralayan konuşması büyük ilgi gördü. Bu bağlamda İngiltere, Dönem Başkanlığı süresince istihdamın artırılması, daha az düzenleme ve daha az bürokrasi gibi konulara öncelik vereceğini belirtti.

GENİŞLEME POLİTİKASI

AB GENİŞLEMESİ TARTIŞILYOR

Haziran ayında sırasıyla Fransa ve Hollanda'da gerçekleşen referandumlarda AB Anayasası'na hayır denmesi sonrasında, AB'nin geleceği, özellikle de genişleme konusu masaya yatırılıyor. Bu çerçevede tartışılan bazı konular şu şekilde:

Avrupa Komisyonu'nun Dış İlişkilerden Sorumlu Üyesi Benita Ferrero-Waldner 12 Haziran 2005 tarihinde Alman Pazar gazetesi Bild am Sonntag'a verdiği demeçte, AB'nin 1 Mayıs 2004 tarihinde gerçekleşen büyük genişlemesinin ardından, genişleme sürecine ara verilmesi gerektiği konusundaki görüşünü açıkladı. Komiser, önceki yıl gerçekleştirilen büyük genişlemenin sindirilmesi için zamana ihtiyaç olduğunu belirtti.

Genişlemenin politik ve ekonomik olarak pek çok olumlu sonucunun kaydedildiğini fakat sıranın insanların bunu sindirmesi gerektiğine geldiğini söyleyen Ferrero-Waldner, AB üyeliği için beklemede olan ülkelerin de ancak tam üyelik koşullarını eksiksiz bir şekilde yerine getirdikleri zaman üye olabilecekleri üzerinde durdu.

Fransa ve Hollanda'da anayasanın halk oylamasında reddedilmesi de genel olarak AB'nin çok hızlı genişlemesinden duyulan korkuya bağlanıyor. Hıristiyan Demokrat siyasetçi Matthias Wissmann; AB'nin anayasa krizinin dolaylı olarak genişlemeden etkilendiğini belirtiyor. Alman medyası ise, Almanya'da Eylül ayında gerçekleşecek seçimlerde hükümet değişikliği olmasının, AB adayları'nın tam üyelik düşünün sona ereceğinin altını çiziyor. Halihazırda AB'ye alınmak için bekleyen ülkeler ise Türkiye, Batı Balkanlar'daki pek çok ülke ve gelecekte Ukrayna ile Gürcistan olarak tahmin ediliyor.

AB ZAGREB'İ BEKLETİYOR

16-17 Haziran 2005 tarihli AB Zirvesi'nde Hırvatistan'ın üyeliği konusu görüşme gündemine alınmadı. Zagreb'in Lahey Uluslararası Savaş Suçluları Mahkemesi ile işbirliği performansı en erken olarak Temmuz ayı ortasında değerlendirilecek.

Hırvatistan'ın AB üyelik müzakerelerine Mart ayında başlaması kararı, savaş suçlusu Ante Gotovina'yı yakalamak konusunda Zagreb'in gösterdiği çaba yetersiz bulunduğu için dondurulmuştu. Bu çerçevede, Brüksel, Zagreb'in BM savaş suçluları araştırmacıları ile tam olarak işbirliği yapması gerektiğini, aksi takdirde üyeliğinin risk altında olacağını söyleyerek Hırvatistan'ı uyarmıştı.

Hırvatistan'a Lahey Uluslararası Savaş Suçluları Mahkemesi ile işbirliği yapması için tanınan 3-4 aylık süre sebebiyle; Hırvatistan'ın Ekim ayında Türkiye ile birlikte üyelik müzakerelerine başlama olasılığı güçleniyor. Zagreb, tam üyelik müzakerelerinin Ankara'dan önce ya da en geç Ankara ile aynı tarihte başlamasını talep ederken, AB Bakanları Hırvatistan'dan Temmuz ortasına kadar savaş suçluları konusunda daha fazla ilerleme kaydetmesini bekliyorlar.

Üye Devletler'in Hırvatistan'ın üyeliği için verdiği desteğe bakıldığında ise, Avusturya, Macaristan, Slovenya ve Slovakya'nın, ülkenin üyeliğine büyük ölçüde destek verdiği ve Hırvatistan ile üyelik müzakerelerine bir an önce başlanması görüşünde oldukları görülüyor.

REKABET POLİTİKASI VE DEVLET YARDIMLARI

DEVLET YARDIMLARI KONUSUNDA DAHA FAZLA ŞEFFAFLIK

Avrupa Komisyonu'nun Rekabetten Sorumlu Üyesi Neelie Kroes, 7 Haziran 2005 tarihinde Strazbourg'da yaptığı konuşmada, devlet yardımlarının büyüme ve sürdürülebilir iş imkanları yaratmak için kullanılması gerektiğini söyleyerek, önümüzdeki 5 yıllık dönemde devlet yardımı kurallarının yeniden düzenlenmesi ile ilgili sürecin ilk adımı olarak "2005-2009 döneminde Devlet Yardımı Reformu Yol Haritası" hakkında görüş bildirdi. Kroes, devlet yardımı politikası hakkında şeffaflığın artırılması gerektiğinin altını çizdi.

Yeni Yol Haritası, devlet yardımları konusundaki yeni düzenleme, Üye Devletler'in çok hassas olduğu bölgesel yardım, araştırma ve geliştirme, kamu hizmetleri, yayın, gemi inşaatı ve çevre gibi alanları da içeriyor. Yeni düzenleme çerçevesinde "blok muafiyet kuralları" da belirlenecek ve KOBİ yardımı, AR-GE gibi muhtelif kategorilerdeki alanlar için Komisyon'u bilgilendirme mecburiyeti olmayacak.

HAKSIZ TİCARET UYGULAMALARI

AB Bakanlar Konseyi, İç Pazar'da işletmelerin tüketicilere yönelik ticaret uygulamalarını düzenleyen 2005/29/AT sayılı Yönerge'yi onayladı. Yönerge'nin AB çapında tüketicilerin yanlış ve saldırgan uygulamalara karşı korunması için bir çerçeve

sunması, aynı zamanda yasal işletmeleri “kurallara göre oynamayan” rekabetçilerden koruması bekleniyor.

SOSYAL POLİTİKA VE İSTİHDAM

GEMİCİ SERTİFİKALARI HAKKINDAKİ ULAŞTIRMA KONSEYİ KARARI

27 Haziran tarihinde Lüksembourg’da toplanan Ulaştırma Konseyi, 2002/25/EC numaralı Yönerge üzerinde yaptığı değişiklik ile gemici sertifikalarının tanınması konusunda ilgili bir Yönergeyi kabul etti. Yönerge, AB çapında onay verilen bütün gemici sertifikalarının otomatik olarak karşılıklı tanınması ilkesini getiriyor.

AB Üye Devletleri’nden herhangi birinde gerekli eğitimi tamamlayıp gemici sertifikası alan bir gemici bu sertifika ile başka koşullara gerek duymadan AB üyesi olan herhangi bir devletin bayrağı altındaki gemilerde çalışma hakkına kavuşmuş oldu. Gemiciler bundan sonra aldıkları eğitimin değerlendirilme aşamasına tabi tutulmadan diğer Üye Devletlerin gemilerinde de çalışabilecekler.

Parlamento’nun 23 Şubat 2005 tarihinde bu konuyla ilgili bir kaç değişiklik önermesinden dolayı Konsey’in aldığı son karar sürpriz olarak karşılanmadı. Avrupa Komisyonu’nun yaptığı ilk öneriye (COM(2004) 311) yapılan değişikliklerde mürettebatlar genel olarak çok-dilli bir ekipten oluştuğu için lisan zorunlulukları güvenlik sebeplerinden dolayı temel İngilizce kullanımı ile sınırlı tutuldu. Ayrıca Yönerge dahilinde taklitçilikle mücadele için de yeni önlemler getirildi.

ÇEVRE POLİTİKASI

HAZİRAN ULAŞTIRMA KONSEYİ ÇEVRE KONUSUNA ODAKLANDI

27 Haziran tarihinde Lüksembourg’da toplanan Ulaştırma Konseyi’nde denizcilik konusunda anlaşmazlık çıkmadı. Ulaştırma Bakanları, Hollanda’nın önerisi ile gemilerin parçalarının sökülmesi konusunu görüşme gündemine aldılar ve bu da gemilerin sıklıkla hurdaya ayrılmasının insan ve çevre sağlığına yaptığı olumsuz etkilerle ilgili bilincin arttığına dair bir işaret oldu.

Hollanda, AB Üye Devletleri’ne gemi parçalarının sökülmesi konusunda devam eden uluslararası tartışmalarda aktif olarak yer alınması gerektiğini ve uluslararası standartların bir an önce bağlayıcı hale getirilmesi gerektiğini tavsiye etti.

AB’nin kendi inisiyatifi ile 2005 yılı Nisan ayında yürürlüğe giren Yeni Uluslararası Denizcilik Örgütü (IMO), tek cidarlı tankerlerin kaldırılması ile ilgili çalışmaları hızlandıracak. Bunun da kaçınılmaz bir sonucu olarak parçalara ayrıştırma kapasitesine talepte bir artış yaşanacak.

Bugüne kadar az sayıdaki Asya ülkesinde yapılan parçalara ayırıştırma işleminde insan ve çevre sağlığına ciddi zararlar verilmeye devam ediliyor.

IMO 2003 yılında gemilerin geri dönüşümü için bir takım bağlayıcılığı olmayan kurallar getirdi.

Hollanda, bu gelişmeyi, gemilerin geri dönüşümü konusunda bir “yeşil pasaport” gibi kullanılabilir form oluşturmak amacıyla bir taban olarak göreyek AB’nin bu konuda adım atmasını önerdi. Bu çerçevede, IMO, Basel Konvansiyonu ve Uluslararası Emek Organizasyonu’ndan oluşan bir çalışma grubu, 2005 yılı Şubat ayında 2005 yılı aktivitelerini koordine etmek amacıyla toplandı. Çalışma gurubunun bir sonraki toplantısı 2005 yılı sonunda ya da 2006 yılı Ocak ayında gerçekleştirilecek.

Kaynak : INTERTANKO News, 1 Temmuz 2005

DENİZCİLİK

AB PARLAMENTOSU LİMAN HİZMETLERİ MEVZUATINA KARŞI ÇIKIYOR

AB’nin ulaştırma zincirinde göz ardı edilen bir konu olan Avrupa limanlarındaki rekabet ve şeffaflık eksikliği ve konusuyla ilgili 2001 yılında AB Üye Devletleri ve Avrupa Parlamentosu tarafından önerilen liman hizmetleri hakkındaki taslak yasa, 2004 yılı aralık ayında büyük tartışmalar sonrasında AB parlamentosu tarafından reddedildi. Buna karşın, geçtiğimiz sene, Avrupa Komisyonu yasada değişiklikler yaparak yeni bir taslak metin sundu. Şu anda bu belgenin onayı için Parlamentoda ilk okunması yapılıyor.

Avrupa Parlamentosu’nun bu konuyla ilgili sözcüsü olan Alman parlamenter Georg Jarzembowski konusunun bir kez daha aksaklığa uğramasını önlemek amacıyla 14 Haziran 2005 günü halka açık bir oturum düzenledi. Böylelikle de teklifin Parlamento’da çoğunluğun desteğini almasının zor olacağı netleşmiş oldu. Parlamenterler, böyle bir yasanın gerekli olup olmadığını tartışıyor ve bazıları da Komisyon’u aceleci davranmakla eleştiriyor.

Diğer taraftan, özellikle liman kullanıcıları, Avrupa Nakliyatçılar Konseyi ve Freight Forwarders’ dernekleri yoluyla, taslak yasayı destekliyorlar fakat onaylanmasından önce üzerinde bazı değişiklikler yapılması gerektiğini düşünüyorlar.

Temel olarak tanker boşaltım noktalarını kapsayan önerinin tankerler için kısıtlı etkisi olacak. Bunun dışında, limanlarla ilgili önerinin önemli bir noktası da kılavuzluk hizmetleri hakkında düzenlemeye önem vermesi.

Kaynak : INTERTANKO News, 17 Haziran 2005

DENİZ GUVENLİĞİ

AB LİMANLARINA GİRİŞİ ENGELLENEN GEMİLERİN LİSTESİ AÇIKLANDI

11 Haziran 2005 tarihinde Avrupa Komisyonu Resmi Yayını'nda yayınlanan listeye göre (N° C142) sekiz geminin 2004 yılı Eylül ayı ve 2005 yılı Mart ayı tarihleri arasındaki dönem için AB limanlarına erişimi güvenlik nedenlerinden dolayı yasaklandı.

Liman kontrolü hakkındaki Temmuz 2003 tarihli AB yasası (Yönerge 95/21/EC) çerçevesinde AB limanlarına girişi yasaklanan gemilerin yayınlandığı listede girişine izin verilemeyen gemiler şu ülkelere ait: Cezayir, Panama, Saint-Vincent & Grenadines ve Türkiye. Bu gemiler ayrıca Paris MOU tarafından yayınlanan yıllık raporda siyah listede görünüyorlar.

Bilgilerinize arz ederiz.

Saygılarımızla,

Murat TUNCER
Genel Sekreter

DAĞITIM:

Gereği:

Tüm Üyelerimiz (WEB)